«Самұрық-Казына» жылжымайтын мүлік қоры» акционерлік қоғамы Директорлар кеңесінің 2018 жылғы «_____» _____ шешіміне № ___ қосымша

Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» акционерлік қоғамы Директорлар кеңесінің 2018 жылғы «_____» _____ №131 шешімімен БЕКІТІЛДІ

«Самұрық-Қазына» АҚ Корпоративтік басқару кодексінің қағидаттарын ұстану туралы «Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ-ның 2017 жылғы есебі

	Корпоративтік басқару қағидаттары	Корпоративтік басқару қағидатының сақталуын бағалау өлшемдері	Корпоративтік басқару қағидатына сәйкес келу мәртебесі	Корпоративтік басқару қағидатының сақталуын бағалау өлшемдерінен ауытқуды түсіндіру
	1. Үкімет Қордың акционері ретінде			
1.1	Қордың және ұйымдардың негізгі стратегиялық міндеті - бұл Қордың және ұйымдардың ұзақ мерзімді құнының өсуі және орнықты дамуы, бұл Қордың және компаниялардың даму стратегиясында көрініс табады. Барлық қабылданатын шешімдер мен іс-қимылдар даму стратегиясына сәйкес келуге тиіс.	Көрсетілген стратегиялық міндеттер Директорлар кеңесінің 09.11.2017 жылғы №126 шешімімен бекітілген Жылжыматйн мүлік қорының 2018-2027 жылдар кезеңіне арналған Даму стратегиясында көрсетілді.	Сақталады	
1.2	Қазақстан Республикасының Үкіметі Қордың жалғыз акционері болып табылады. Ұйымдар өз қызметін өзінің негізгі (бейіндік) қызметінің шеңберінде жүзеге асырады. Қызметтің жаңа түрлерін жүзеге асыруға осы нарықта бәсекелестіктің болмауы немесе Қордың және ұйымдардың қатысуы шағын және орта бизнестің дамуына ықпал етуі шартымен жол беріледі.	Жылжымайтын мүлік қоры өз қызметін өзінің негізгі (бейіндік) қызметі шеңберінде Қоғамның Жарғысына сәйкес жүзеге асырады. Жылжымайтын мүлік қорының Директорлар кеңесі 2018-2027 жылдарға даму стратегиясын бекітті. Оған сәйкес Жылжымайтын мүлік қоры Қазақстан Республикасының 2050 жылға дейінгі даму стратегиясы және Қазақстан Республикасы Президентінің Жолдаулары оларды белгілеу үшін алғышарттар болған және «Yellow Pages» қағидаттарына сәйкес келетін қызметтің жаңа бағыттарына бастамашылық етеді.	Сақталады	

1.3	Үкімет «Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» Қазақстан Республикасының Заңында және Қордың жарғысында көзделген Қордың жалғыз акционерінің және Қордың Директорлар кеңесіндегі өкілдіктің өкілеттіктерін іске асыру арқылы ғана Қорды және ұйымдарды басқаруға қатысады. Үкімет пен Қордың өзара іс-қимылының негізгі қағидаттары және мәселелері Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 14 желтоқсандағы № 1599 қаулысымен мақұлданған Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қор арасындағы өзара іс-қимыл туралы келісімде регламенттелген (бұдан әрі - Өзара іс-қимыл туралы келісім). Акционер ретіндегі Үкіметке қатысты осы Кодекстің «Акционерлердің (қатысушылардың) құқықтары және акционерлерге (қатысушыларға) әділ қарым-қатынас» деген 4-тараудың «Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» Қазақстан Республикасының Заңына қайшы келмейтін бөлігіндегі қағидаттары қолданылады.		Қолдануға болмайды	
1.4	Елді тұрақты әлеуметтік-экономикалық дамыту, экономиканың орнықтылығын қамтамасыз ету және		Қолдануға болмайды	

	ықтимал қолайсыз сыртқы факторлардың әсерінен қорғау мақсатында Қорды басқару мәселелері Қазақстан Республикасының Президенті басқаратын Қорды басқару жөніндегі кеңестің (бұдан әрі - ҚБК) отырыстарында қаралады. ҚБК өз қызметін Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 6 желтоқсандағы № 1116 Жарлығымен бекітілген ережеге сәйкес жүзеге асырады.			
1.5	Үкімет Қорға және ұйымдарға толық операциялық дербестік береді және заңдарда, Қазақстан Республикасы Президентінің актілері мен тапсырмаларында көзделген жағдайларды қоспағанда, Үкіметтің және мемлекеттік органдардың тарапынан Қордың және ұйымдардың жедел (ағымдағы) және инвестициялық қызметіне араласуға жол бермейді. Қордың басқармасы, Қор басқармасының төрағасы, ұйымдардың органдары өз құзыретінің шегінде шешімдер қабылдау және кез келген іс-қимылды жүзеге асыру кезінде толық дербес және тәуелсіз.	Жылжымайтын мүлік қоры Жарғы мен ішкі құжаттарды басшылыққа алады. Объектілерге қойылатын талаптар/параметрлер ҚР Үкіметінің қаулыларымен мемлекеттік бағдарламалар шеңберінде регламенттеледі. Алайда, Жылжымайтын мүлік қорының шешімдер қабылдауы рәсімдерін мемлекетті қатыстырмай, өз бетінше белгілейді.	Сақталады	
1.6	Үкімет пен Қордың, ұйымдардың арасындағы өзара қарым-қатынастар (өзара іс-қимыл) тиісті корпоративтік басқару қағидаттарына сәйкес Қордың Директорлар кеңесі арқылы жүзеге асырылады. Қордың Директорлар кеңесі төрағасының және басқарма төрағасының рөлі мен функцияларының аражігі айқын ажыратылған және Қордың құжаттарында бекітілген.	Жарғыда Директорлар кеңесінің және Басқарманың өкілеттіктері мен жауапкершілігі нақты белгіленді. Басқарма мүшелері және өзге де мемлекеттік қызметкерлер (мемлекеттік органдардың өкілдері) Жылжымайтын мүлік қоры Директорлар кеңесінің құрамына кірмейді. Директорлар кеңесін Жалғыз акционер сайлайды. Жарғыда Директорлар кеңесінің төрағасы мен Басқарма төрағасы лауазымдарын қоса алуға тыйым салынған.	Сақталады	
1.7	Қор «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, Қордың жарғысына, Өзара іс- қимыл туралы келісімге сәйкес акционер ретіндегі Үкіметке және Қордың Директорлар кеңесіне Қордың қызметі туралы барлық қажетті ақпаратты ашады және Қор және ұйымдар қызметінің ашықтығын қамтамасыз етеді.	Жылжымайтын мүлік қорының Басқармасы Жылжымайтын мүлік қоры қызметінің шоғырландырылған нәтижелерін Директорлар кеңесінің қарауына шығару жолымен тоқсанына кемінде бір рет есеп береді.	Сақталады	
1.8	Қордың немесе ұйымның инвестициялық қызметі Қордың немесе ұйымның стратегиясына сәйкес нарықтық қағидаттарда жүзеге асырылады және құнның өсуіне және активтердің оңтайлы құрылымына бағытталады. Қордың немесе ұйымдардың рентабельділігі төмен және әлеуметтік маңызы бар жобаларды іске асыруы жағдайлары Қордың немесе ұйымның жылдық есебінде осындай жобаларды қаржыландыру көздері көрсетіле отырып ашылуға тиіс.	Жалғыз акционердің пайдасына таза кірісті бөлу формальдандырылған және ашық дивидендтік саясат негізінде дивидендтер нысанында жүзеге асырылады. Жылжымайтын мүлік қорының мемлекеттік тұрғын үй құрылысы бағдарламаларына қатысуы бағдарламаларды қаржыландыру көздері көрсетіліп, Жылдық есептерде көрсетіледі. Жылжымайтын мүлік қорының инвестициялық қызметі даму стратегиясын іске асыру шеңберінде жүзеге асырылады және активтер құнының өсуіне және оңтайлы құрылымына бағытталған. Инвестициялық қызметті ұйымдастыруға бірыңғай	Сақталады	

		әдістер Жылжымайтын мүлік қорының инвестициялық қызмет мәселелерін реттейтін ішкі құжаттарында белгіленеді. Жылжымайтын мүлік қоры сатып алу құқығымен жалға берілетін және коммерциялық тұрғын үйлерді өткізу бағыты бойынша (бұрын – жеке құрылыс салушыларды қолдау бағыты бойынша «Нұрлы жер бағдарламасы») «Нұрлы жер» тұрғын үй құрылысы бағдарламасын (бұрын – Өңірлерді 2020 жылға дейінгі дамыту бағдарламасы, «Қолжетімді тұрғын үй - 2020») іске асырады бағдарламасын, EXPO-2017 шеңберінде кең көлемді жобаны іске асырады. Осы барлық бағдарламалар әлеуметтік маңызды болып табылады. Жылжымайтын мүлік қорының Жылдық есебінде бұл бағыттар бойынша қызмет жан-жақты көрсетілді.		
1.9	Қордың Директорлар кеңесі, Қордың басқармасы, Қордың Директорлар кеңесінің комитеттері, Қордың корпоративтік хатшысы және Ішкі аудит қызметі (бұдан әрі - ІАҚ) өз қызметін «Директорлар кеңесі мен атқарушы органның тиімділігі» деген 5-тараудың және «Тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және аудит» деген 6-тараудың «Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» Қазақстан Республикасының Заңына қайшы келмейтін бөлігіндегі қағидаттарына сәйкес жүзеге асырады.		Қолдануға болмайды	
1.10	Мәселелерді неғұрлым тереңірек және сапалы пысықтау үшін Қордың Директорлар кеңесінің жанынан: аудит, тағайындау және сыйақы беру жөніндегі комитеттер, мамандандырылған комитет құрылады. Өзге комитеттер Қордың Директорлар кеңесінің қалауы бойынша құрылуы мүмкін.		Қолдануға болмайды	
1.11	Қорда корпоративтік хатшы тағайындалады. Директорлар кеңесі корпоративтік хатшыны тағайындау туралы шешім қабылдайды, оның өкілеттілік мерзімін, функциялары мен қызмет тәртібін белгілейді. Корпоративтік хатшының негізгі міндеттері Директорлар кеңесінің, жалғыз акционердің тарапынан корпоративтік шешімдерді уақтылы және сапалы қабылдуға жәрдемдесуді, Директорлар кеңесінің мүшелері үшін олардың қызметіне қатысты барлық мәселелер және осы Кодекстің ережелерін қолдану бойынша кеңесші рөлін орындауды, сондай-ақ осы Кодекстің іске асырылуына мониторингті және Қордағы және ұйымдардағы корпоративтік басқаруды жетілдіруге қатысуды қамтиды.		Қолдануға болмайды	
1.12	Қорда ІАҚ құрылады. Қордың Директорлар кеңесі сандық құрамын, өкілеттілік мерзімін айқындайды, оның басшысын тағайындайды, сондай-ақ оның өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтатады, оның жұмыс тәртібін, ІАҚ қызметкерлеріне жалақының және сыйақының мөлшерін және төлеу шарттарын, сондай-ақ ІАҚ бюджетін белгілейді.		Қолдануға болмайды	

1.13	Қорда басқарма нысанында алқалы атқарушы орган құрылады. Басқарма Директорлар кеңесіне есеп береді және өз қызметін Қордың жарғысында айқындалған құзырет шегінде атқарады. Қордың Директорлар кеңесі жалғыз акционердің және Қордың Директорлар кеңесінің шешімдерін орындауды қоса алғанда, Қор басқармасы қызметінің тиімділігін бақылауды жүзеге асырады.		Қолдануға болмайды	
1.14	Қор және ұйымдар жоғары этикалық стандарттарды ұстануға және осы стандарттарды барлық қызметкерлердің және Қор мен ұйымдар әріптестерінің тұрақты қолдануын қамтамасыз етуге арналған қажетті рәсімдерді енгізуге тиіс. Болжанатын бұзушылықтар туралы хабарламалар тікелей ІАҚ немесе Қордың Директорлар кеңесіне немесе ұйымның жолдануға тиіс. Атқарушы орган және қауіпсіздік қызметін қоса алғанда, оның барлық құрылымдық бөлімшелері болжанатын бұзушылықтар туралы хабарламаларды ІАҚ немесе Директорлар кеңесіне беруге кедергі келтірмеуге тиіс.	Жылжымайтын мүлік қоры Іскерлік әдеп кодексін бекітті (ДК 15.04.2014 ж. №81 өзгерістерімен 21.04.2010 ж.№26 шешімі). Кодекспен барлық қызметкерлер танысып, кодекс туралы білімдерін ұдайы растайды. Алаяқтық, теріс пайдаланушылық және басқа да заңға қайшы әрекеттердің ықтимал немесе мәлім болған фактілері туралы хабарламалармен жұмыс жасау саясатына сәйкес Жылжымайтын мүлік қорында хабарламалар: 1) Қоғамның Директорлар кеңесіне; 2) Қоғамның Басқарма төрағасына; 3) Төрағаның кеңесшілеріне; 4) Ішкі аудит қызметіне; 5) Омбудсменге немесе Қауіпсіздік басқармасының жетекшісіне; 6) Өзінің құрылымдық бөлімшелерінің басшыларына немесе жоғары деңгейде тұрған басшыларға беріледі.	Сақталады	
1.15	Іскерлік этика қағидаттарын сақтау және Қор мен ұйымдарда туындайтын әлеуметтік-еңбек дауларын оңтайлы реттеу мақсатында омбудсмен тағайындалады.	Жылжымайтын мүлік қорында Омбудсмен институты жұмыс істейді. Омбудсмен Директорлар кеңесінің шешімімен тағайындалады және екі жыл сайын қайта сайланады. Жылжымайтын мүлік қоры Директорлар кеңесінің 2013 жылғы 24 мамырдағы №74 шешімімен Ғабдуллин Арнұр Асқарұлы бір жыл мерзімге «Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ Омбудсмені болып тағайындалды. «Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ Директорлар кеңесінің 2012 жылғы 24 қазандағы № 67 шешімімен «Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ Омбудсмені туралы ереже бекітілді. Директорлар кеңесі омбудсменнің қызмет нәтижелерін бағалады және өкілеттік мерзімін ұзарту немесе тоқтату туралы шешім қабылдады. Қазіргі уақытта Омбудсмен жоқ.	Ішінара сақталады	Директорлар кеңесінің 2017 жылғы 16 ақпандағы шешміміен 2017 жылғы 20 ақпаннан бастап А.А. Ғабдуллиннің еңбек шартын өз бастамасымен тоқтату туралы өтініші (басқа жұмысқа ауысуына байланысты) негізінде Омбудсмен А. Ғабдуллиннің өкілеттігі тоқтатылды.

2. Қор мен ұйымдардың өзара іс-қимылы. Қордың ұлттық басқарушы холдинг ретіндегі рөлі				
2.1	Қордағы және ұйымдардағы корпоративтік басқару жүйесі олардың қызметін тиісті басқаруды және бақылауды қамтамасыз етеді және ұзақ мерзімді құнды арттыруға және орнықты дамуға бағытталады.	Қор мен Жылжымайтын мүлік қорының өзара іс-қимылы корпоративтік басқарудың құрылған жүйесі негізінде және «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 30.05.2017 жылғы №15/17 шешімімен бекітілген «Самұрық-Қазына» АҚ портфельдік компанияларымен өзара әрекеттесу саясатына сәйкес жүзеге асырылады.	Сақталады	
2.2	Қордың және ұйымдардың корпоративтік басқару жүйесі Қордың және ұйымдардың қызметін басқаруды және бақылауды қамтамасыз ететін процестердің жиынтығын, сондай-ақ атқарушы органның, Директорлар кеңесінің, акционерлердің және мүдделі тараптардың арасындағы өзара қарым-қатынастар жүйесін білдіреді. Органдардың құзыреттері және шешімдер қабылдау тәртібі жарғыда нақты айқындалуға және бекітілуге тиіс.	Қор мен Жылжымайтын мүлік қорының өзара іс-қимылы корпоративтік басқарудың құрылған жүйесі негізінде және «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 30.05.2017 жылғы №15/17 шешімімен бекітілген «Самұрық-Қазына» АҚ портфельдік компанияларымен өзара әрекеттесу саясатына сәйкес жүзеге асырылады. Органдардың құзыреттері және шешім қабылдау тәртібі Жарғыда нақты көрсетіліп бекітілді.	Сақталады	
2.3	Қор акционердің (қатысушының) функцияларын іске асыру жолымен, сондай-ақ Директорлар кеңесі арқылы компаниялардың жарғыларында және осы Кодексте айқындалған тәртіппен компанияларды басқаруға қатысады.	Қор Акционердің функцияларын іске асыру жолымен, сондай-ақ Директорлар кеңесі арқылы Жылжымайтын мүлік қорының Жарғысында айқындалған тәртіппен кЖылжымайтын мүлік қорын басқаруға қатысады. Ж.А. Мыңжасаров (Жылжымайтын мүлік қоры Директорлар кеңесінің төрағасы), Е.Б. Тұтқышев (Директорлар кеңесінің мүшесі) Жалғыз Акционердің Жылжымайтын мүлік қорының Директорлар кеңесіндегі өкілдері болып табылады. ЖА 2018-2022 жылдарға болжалдары 2017 жылғы 06 қазандағы №04-04-02/5005 хатпен жолданды. Директорлар кеңесі Жарғыда белгіленген өз құзыреті шеңберінде шешім қабылдауда дербестікке ие. Қордың жеке мәселелер жөніндегі позициясы Жалғыз акционердің Директорлар кеңесіндегі Өкілдері арқылы жеткізіледі. «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Акционерлердің жалпы жиналысының және Директорлар кеңесінің ерекше құзыретіне жататын мәселелер Директорлар кеңесінің және компанияның атқарушы органының құзыретіне берілген жоқ	Сақталады	
2.4	Қор компаниялармен жүргізілген талқылауларды ескере отырып, компаниялар үшін бірыңғай саясатты қалыптастырады, ұйымдарға арналған әдістемелік ұсынымдарды және корпоративтік стандарттарды бекітеді.	Қор компаниялармен жүргізілген талқылауларды ескере отырып, компаниялар үшін бірыңғай саясатты қалыптастырады, ұйымдарға арналған әдістемелік ұсынымдарды және корпоративтік стандарттарды бекітеді.	Сақталады	
2.5	Қордың және компаниялардың атқарушы органдары компаниялардың Директорлар кеңестеріне бекіту үшін жіберілетін компаниялардың даму жоспарларының жеткілікті жоғары мақсаттылығын және шынайылығын, сондай-ақ олардың Қордың стратегиясы мен даму жоспарына сәйкестігін қамтамасыз ету үшін ынтымақтастық рухында өзара іс-қимыл жасауға тиіс.	Қор Қор менеджментінің оларға қол жеткізуі үшін ұзақ мерзімді ҚНК (қаржылық және өндірістік) мақсатты параметрлерін ұсынады. Жылжымайтын мүлік қоры даму стратегиясын іске асыру мәселелері, соның ішінде ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді жоспарлау, тәуекелдерді басқару, инвестициялық қызмет, персоналды басқару және т.б. мәселелер жөнінде Қормен ұдайы өзара іс-қимыл жасайды. Сонымен қатар Қорға басқарушылық және қаржылық есептіліктерді, мемлекеттік бағдарламаларды іске асыру барысы туралы есептерді тұрақты түрде ұсынады.	Сақталады	
2.6	Таза кірісті акционер ретінде Қордың пайдасына бөлу формальдандырылған және ашық дивидендтік саясаттың	Қор еншілес ұйымдарға қатысты дивиденттік саясатты (Қор Басқармасының 02.10.2012 ж.№39/12 шешімі)	Сақталады	

	негізінде дивидендтер нысанында жүзеге асырылады.	бекітті. Қормен «Даму және дивиденттер үшін бос қаражат» стратегиялық ҚНК жеткізілді.		
2.7	Ұйымдарды басқаруды ұйымдардың органдары ұйымның жарғысында айқындалған құзыреттерге және тәртіпке сәйкес жүзеге асырады. Осы қағидат бірнеше акционері (қатысушылары) бар ұйымдарға да қолданылады.	Басқару органдарының құзыреттері Жарғыда, Директорлар кеңесі, Басқарма туралы ережелерде айқындалды.	Сақталады	
2.8	Қор, ұйымдар және олардың лауазымды тұлғалары Қордың және ұйымдардың ұзақ мерзімді құнының өсуіне және олардың орнықты дамуына, тиісінше қабылдайтын шешімдері және әрекеттері/әрекетсіздігі үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында және ішкі құжаттарда белгіленген тәртіппен жауаптылықта болады.	Жылжымайтын мүлік қоры және лауазымды тұлғалар қабылдайтын шешімдері және әрекеттері/әрекетсіздігі үшін ҚР заңнамасына, жарғыға және басқа да нормативтік құжаттарға сәйкес жауаптылықта болады. Компанияның ұзақ мерзімді құнын арттыру Жылжымайтын мүлік қоры қызметінің стратегиялық бағытымен айқындалды. Компанияның ұзақ мерзімді құнының өсуі ұзақ мерзімді ҚНК нысаналы мәндерінде айқындалды - қол жеткізуіне Жылжымайтын мүлік қоры және оның лауазымды тұлғалары жауаптылықта болатын ЕУА компания құнының өсуі. 2017-2021 жж. арналған ұзақ мерзімді стратегиялық ҚНК параметрлерін Жалғыз акционер Жылжымайтын мүлік қорының 2017-2021 жж. арналған Бизнес-жоспарын әзірлеу шеңберінде оларға қол жеткізу үшін ұсынды. Бизнес-жоспардың орындалуына мониторинг ай сайын және тоқсан сайын жүргізіледі. Стратегиялық ҚНК жетуді бағалау Бизнес-жоспарды орындау туралы есеп шеңберінде тоқсан сайын жүзеге асырылады. Бұл бағалау Атқарушы органдардың басшысы мен мүшелеріне сыйақы төлеуге әсер етеді деген талап, оларды қайта сайлаған кезде ескеріледі, сондай-ақ оларды атқарып отырған лауазымын мерзімінен бұрын босатуға негіз болуы мүмкін. Бұл Қоғамның басқарушы қызметкерлерінің қызметін бағалау қағидаларында бекітілді.	Сақталады	
2.9	Холдингтік компанияның Директорлар кеңесі өзінің тобына кіретін барлық заңды тұлғалардағы басқару тиімділігін, ұзақ мерзімді құнның өсімін және орнықты дамуын қамтамасыз етуге тиіс. Операциялық тиімділікті арттыру, есептіліктің сапасын жақсарту, корпоративтік мәдениет пен этиканың жақсартылған стандарттары, жан-жақты ашықтық және айқындық, тәуекелдердің азаюы, ішкі бақылаудың тиісті жүйесі холдингтік компанияның тобындағы тиімді басқару нәтижелеріне айналуға тиіс.		Қолдануға болмайды	
		3. Орнықты даму		
3.1	Қор және ұйымдар өзінің экономикаға, экологияға және қоғамға әсерінің маңызын сезінеді және ұзақ мерзімді құнды арттыруға ұмтыла отырып, мүдделі тараптардың мүдделер теңгерімін сақтай отырып, ұзақ мерзімді кезеңде өзінің орнықты дамуын қамтамасыз етуге тиіс. Мүдделі тараптармен жауапты, ойластырылған және ұтымды өзара іс-қимыл жасау тәсілі Қордың және ұйымдардың орнықты дамуына ықпал ететін болады.	Жылжымайтын мүлік қоры өз қызметін жүзеге асыру кезінде Мүдделі тараптарға ықпал етеді немесе олардың ықпалын көреді. Мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу ішкі нормативтік құжаттарда (Жарғы, Ақпаратты ашу туралы ереже, Орнықты даму саясаты, Стейкхолдерлер картасы және т.б.) реттеледі. 2017 жылы Басқарманың 20.06.2017 жылғы №33/2017 шешімімен Басқарма жанында Орнықты даму комитеті құрылды. Оның негізгі функциялары жылжымайтын мүлік қорында орнықты даму жүйесін енгізу бойынша іс-шараларды қалыптастыру болып табылады. Жылжымайтын мүлік қоры Стейкхолдерлер картасын әзірледі (Басқарманың 06.10.2017 ж. №55/2017 шешімі). Онда ықпал ету мүмкіндігінің деңгейі және қызығушылық	Сақталады	

		көрсетілген мүдделі тараптар тізбесі; AA1000 Стейкхолдерлермен әрекеттесуді ұйымдастырудың халықаралық стандарттарына негізделген мүдделі тараптармен әрекеттесу қағидаттары айқындалған. Бұл Саясат та Жылжымайтын мүлік қорының халықаралық стандарттардың талаптарын ескере отырып, орнықты дамуды іске асырудағы мақсаттарын көрсетеді. 2017 жылы Жылжымайтын мүлік қоры орнықты даму бойынша есептің елеулі аспектілерін белгілеу үшін өзектендірілген Стейкхолдерлер картасында көрсетілген мүдделі тараптардың пікірлерін жинау бойынша практиканы бастады.		
3.2	Қор және ұйымдар ұзақ мерзімді кезеңде, оның ішінде акционерлер мен инвесторлар үшін ұзақ мерзімді құнның артуын да қамтитын орнықты даму үшін өзінің экономикалық, экологиялық және әлеуметтік мақсаттарын келісуді қамтамасыз етуге тиіс. Қордағы және ұйымдардағы орнықты даму үш: экономикалық, экологиялық және әлеуметтік құрауыштардан тұрады.	Жылжымайтын мүлік қорының стратегиялық мақсаттары Директорлар кеңесінің 09.11.2017 жылғы №126 шешімімен бекітілген 2018 – 2027 жж. арналған Даму стратегиясында көрсетілді. Жылжымайтын мүлік қорының басты миссиясы акционерлер үшін құндылықты арттыру, кәсіпкерлікті, сондай-ақ заманауи технологияларды пайдаланумен және серіктестерді тартумен тиісті инфрақұрылымды және жылжымайтын объектілерді құру жолымен Қазақстанда халық пен бизнестің мобильділігін дамытуға жәрдемдесу болып табылады. Директорлар кеңесінің 07.12.2017 жылғы №128 шешімімен бекітілген Жылжымайтын мүлік қорының Орнықты даму саясатында Жылжымайтын мүлік қорының орнықты даму саласындағы бағыттары үш құрастырушы бөліктен тұрады: экономикалық, экологиялық және әлеуметтік. Сондай-ақ Саясат Жылжымайтын мүлік қорының қоршаған ортаны қорғау және еңбекті қорғау бойынша мақсаттар мен міндеттерді қамтиды.	Сақталады	
3.3	Қор және ұйымдар үш аспект бойынша өз қызметіне және тәуекелдерге талдау жүргізуі, сондай-ақ өз қызметі	2017 жылы Жылжымайтын мүлік қоры Есептілік бойынша жаһандық бастаманы (GRI 4) орнықты дамыту саласындағы есептілік жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес әзірленген 2016 жылғы орнықты даму саласындағы бірінші жеке есепті бекітті (Директорлар кеңесінің 07.12.2017 жылғы №128 хаттамасы). Есеп Жылжымайтын мүлік қорының негізгі үш аспект бойынша әсеріне талдау нәтижелерін және орнықты даму жүйесін енгізу бойынша жоспарларды қамтиды.	Сақталады	

3.4	Ашықтық, есеп берушілік, айқындық, этикалық мінез-құлық, мүдделі тараптардың мүдделерін құрметтеу, заңдылық, адам құқықтарын сақтау, сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік, мүдделер қақтығысына жол бермеу, жеке басының үлгісі орнықты даму саласындағы қағидаттар болып табылады.	Жылжымайтын мүлік қоры БҰҰ Жаһандық шартының негізгі қағидаттарын түсінеді және мойындайды және өз қызметінде оларды ұстайтынын жариялайды. Бұл қағидаттар Директорлар кеңесінің 07.12.2017 жылғы №128 шешімімен бекітілген Орнықты даму саясатында айқындалған.	Сақталады	
3.5	Қорда және ұйымдарда орнықты даму саласындағы	1) Жарғыда, Директорлар кеңесі туралы	Сақталады	

	басқару жүйесі құрылуға тиіс, ол мынадай элементтерді қамтиды, бірақ олармен шектелмейді: 1) Директорлар кеңесінің, атқарушы органның және қызметкерлердің деңгейінде орнықты даму қағидаттарына бейілділік; 2) үш құрауыш (экономика, экология, әлеуметтік мәселелер) бойынша ішкі және сыртқы ахуалды талдау; 3) әлеуметтік, экономикалық және экологиялық салаларда орнықты даму саласындағы тәуекелдерді айқындау; 4) мүдделі тараптардың картасын жасау; 5) орнықты даму саласындағы мақсаттарды және ҚНК айқындау, іс-шаралар жоспарын әзірлеу және жауапты тұлғаларды айқындау; 6) тәуекелдерді басқаруды, жоспарлауды, адами ресурстарды басқаруды, инвестицияларды, есептілікті, операциялық қызметті және басқаларды қоса алғанда, негізгі процестерге, сондай-ақ даму стратегиясына және шешімдер қабылдау процестеріне орнықты дамуды интеграциялау; 7) орнықты даму саласындағы лауазымды тұлғалар мен қызметкерлердің біліктілігін арттыру; 8) орнықты даму саласындағы іс-шаралардың жүйелі мониторингі және бағалануы, мақсаттар мен ҚНК қол жеткізуді бағалау, түзету шараларын қабылдау, тұрақты жақсарту мәдениетін енгізу.	ережеде, Басқарма туралы ережеде Жылжымайтын мүлік қоры басқару органдарының орнықты даму саласындағы құзыреттері бекітілді. Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 7 желтоқсандағы №I13 шешімімен құзыретіне Жылжымайтын мүлік қорының орнықты дамуы жөніндегі мәселелер кіретін Стратегиялық және инвестициялық мәселелер жөніндегі комитет туралы ережеге өзгерістер мен толықтырулар бекітілді. Басқарма төрағасы Басқарма мүшелері арасында функцияларды бөлу, соның ішінде орнықты даму бойынша функционалдық міндеттерді бекіту жөнінде бұйрықты бекітті. 2) 2017 жылдан бастап үш құрауыш (экономика, экология, әлеуметтік мәселелер) бойынша ахуалды талдауды қамтитын GRI нұсқаулығына сәйкес орнықты даму саласында жеке есепті дайындау тәжірибесі енгізілді. 3) Орнықты даму саласындағы тәуекелдер 2018 жылға тәуекелдер тіркелімінің жобасына енгізілді. 4) Жылжымайтын мүлік қорының Стейкхолдерлер картасы Басқарманың 06.10.2017 ж.№15/2012 шешімімен бекітілді. 5) Орнықты даму саласында мақсаттар Директорлар кеңесінің 07.12.2017 жылғы №128 шешімімен бекітілген Орнықты даму саясатында белгіленді. Орнықты даму қағидаттарын енгізу бойынша іс-шаралар жоспары Корпоративтік басқаруды жетілдіру бойынша 2017-2019 жылдарға арналған орта мерзімді жоспарда көрсетілді, аталған жоспардажауапты құрылымдық бөлімшелер мен іс-шараларға қатысушылар да бекітілді. 6) Орнықты дамуды негізгі бизнес-процестерге біріктіруге қойылатын талаптар Орнықты даму саясатына енгізілді. Орнықты даму қағидаттары негізгі процестерге біріктірілді: тәуекелдерді басқару (тәуекелдер тіркелімі орнықты даму саласындағы тәуекелдерді қамтиды), жоспарлау (орнықты даму саласындағы ҚНК), адами ресурстарды басқару (әлеуметтік саясатты іске асыру), инвестициялар (халықты қолжетімді тұрғын үйлермен қамтамасыз ету бойынша мемлекеттік бағдарламаларды, «жасыл» технологияларды қолдана отырып, жобаларды іске асыру), GRI нұсқаулығына сәйкес орнықты даму саласындағы есептілік, операциялық қызмет (құрылыс объектілерінде жаңа жұмыс орындарын ашу және т.б.), даму стратегиясы (стратегиялық ҚНК). 7) 2017 жылғы 14-15 шілдеде Трансформация жөніндегі басқарушы директор және Стратегия және трансформация жөніндегі басқарушы директор CSR Central Asia ұйымдастырған GRI нұсқаулығы бойынша орнықты даму саласындағы есептілікті дайындау бойынша семинарға қатысты. Сонымен қатар 2017 жылғы 28-29 наурыз аралығында осы Департаменттің қызметкері «Самрұқ-Қазына» АҚ Корпоративтік университеті ұйымдастырған GRI нұсқаулығы бойынша орнықты даму саласындағы есептілікті дайындау бойынша семинарға қатысты. 8) Орнықты даму іс-шараларын әзірлеу және мониторингілеу Орнықты даму жөніндегі комитеттің құзыретіне жатады. Орнықты даму жөніндегі комитет орнықты даму қағидаттарын енгізу бойынша іс-шараларды тоқсан сайын қарайды.		
3.6	Қор және компаниялар қызметтік, коммерциялық және		Сақталады	

	заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын ақпаратты қорғауды қамтамасыз етуді ескере отырып, өз қызметінің мүдделі тараптар үшін айқындығы мен ашықтығын қамтамасыз ету мақсатында орнықты даму саласындағы есептілікті жыл сайын жариялайды.	Жылжымайтын мүлік қорының орнықты даму саласындағы 2017 жылғы есебі Директорлар кеңесінің 07.12.2017 жылғы №128 шешімімен бекітіліп, Жылжымайтын мүлік қорының интернет-ресурсында орналастырылды. Жылжымайтын мүлік қорының интернет-ресурсы орнықты дамудың негізгі аспектілерінің кіші бөлімдері кіретін «Орнықты даму» жеке тарауды қамтиды.		
3.7	Қор және ұйымдар әріптестермен қарым-қатынаста тұрақты даму қағидаттарын қабылдау және сақтау бойынша шаралар қабылдауы тиіс.	1) Жылжымайтын мүлік қоры серіктестермен қарым-қатынаста орнықты даму қағидаттарын сақтауға тырысады. Стейкхолдерлермен қарым-қатынас бойынша талаптар мен қағидаттар Орнықты даму саясатында бекітілді. 2) Жылжымайтын мүлік қорының Құрылыс салушылармен жасалған шарттарында қаржыны мақсатқа сай емес пайдаланумен, құрылыс жұмыстарын сапасыз орындаумен, анықталған кемшіліктерді жоймаумен, құрылыс салушының лауазымды тұлғаларына қатысты қылмыстық іс қозғаумен байланысты шартты бұзу жағдайлары көзделген.	Сақталады	
4. Акционерлердің (қатысушылардың) құқықтары және акционерлерге (қатысушыларға) әділ қарым-қатынас				
4.1	Акционерлердің (қатысушылардың) құқықтарын сақтау Қорға және ұйымға инвестициялар тарту үшін негізгі шарт болып табылады. Ұйым акционерлердің (қатысушылардың) құқықтарын іске асыруды қамтамасыз етуге тиіс. Ұйымда бірнеше акционер (қатысушы) болған кезде олардың әрқайсысына әділ қарым-қатынас қамтамасыз етілуге тиіс.	«Самұрық-Қазына» АҚ Жылжымайтын мүлік қорының Жалғыз акционері болып табылады. Акционердің құқықтарын іске асыру ҚР Заңнамасына, Жарғыға сәйкес жүзеге асырылады.	Сақталады	
4.2	Акционерлердің (қатысушылардың) құқықтары, міндеттері мен құзыреттері қолданыстағы заңнамаға, құрылтай құжаттарға сәйкес белгіленіп бекітіледі.Акционерлердің (қатысушылардың) құқықтары Қазақстан	Акционерлердің құқықтары, міндеттері және құзыреттері Қоғамның Жарғысында бекітілді. Жарғыға және СҚЖМҚ Ақпаратты ашу тәртібіне, сондай-ақ Қордың ішкі құжаттарына сәйкес акционер қажетті	Сақталады	

	Республикасының заңнамасында, ұйымның жарғысында және ақпаратты ашу саласындағы ішкі құжаттарында белгіленген тәртіппен шешім қабылдау үшін жеткілікті ақпаратты уақтылы алуды; акционерлердің (қатысушылардың) жалпы жиналысына қатысуды және өз құзыретінің мәселелері бойынша дауыс беруді; Директорлар кеңесінің (қадағалау кеңесінің және атқарушы органның) сандық құрамын, өкілеттілік мерзімін айқындауға, оның мүшелерін сайлауға және олардың өкілеттіктерін тоқтатуға, сондай-ақ сыйақы мөлшері мен оны төлеу шарттарын айқындауға қатысуды; айқын және ашық дивидендтік саясаттың негізінде акционерлердің (қатысушылардың) жалпы жиналысының шешімімен айқындалатын мөлшерде және мерзімде дивидендтер алуды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді.	ақпаратты жылдық есептен, интернет сайттан, ақпараттық материалдардан, брифингтерден, сұрау салу арқылы және т.б. алады. Жалғыз акционердің Жылжымайтын мүлік қорымен әрекеттесуі «Самұрық-Қазына» АҚ портфельдік компанияларымен өзара әрекеттесу жөніндегі саясатта регламенттеледі. Қазақстан Республикасының заңнамасымен және Ұйымның жарғысымен акционерлердің жалпы жиналысының құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша шешімдерді Жалғыз акционер жеке өзі қабылдайды және шешімдер жазбаша түрде ресімделуге жатады. Тәуелсіз директорларды іріктеу рәсімі «Самұрық- Қазына» АҚ компанияларының тәуелсіз директорларын іріктеу қағидаларында регламенттеледі. Тәуелсіз директорларға сыйақы төлеу «Самұрық-Қазына» АҚ Компанияларының тәуелсіз директорларына сыйақы төлеу және олардың шығындарын өтеу қағидаларында регламенттеледі. Таза кірісті бөлу және дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу пайызынан астамы тікелей немесе жанама түрде Қорға тиесілі Компаниялардың дивиденттерді төлеуі Қор еншілес ұйымдарға қатысты бекіткен дивиденттік саясатқа сәйкес жүзеге асырылады.		
3	Ұйымда миноритарлық акционерлерді (қатысушыларды) қоса алғанда, бірнеше акционер (қатысушы) болған жағдайда, корпоративтік басқару жүйесі барлық акционерлерге (қатысушыларға) әділ қарым-қатынасты қамтамасыз етуге және олардың құқықтарын іске асыруға тиіс, бұл ұйымның жарғысында бекітілуге тиіс.		Қолдануға болмайды	

5. Директорлар кеңесінің және атқарушы органның тиімділігі

1	Директорлар кеңесі акционерлердің жалпы жиналысына есеп беретін, ұйымға стратегиялық басшылықты және атқарушы органның қызметін бақылауды қамтамасыз ететін басқару органы болып табылады. Директорлар кеңесі осы Кодекстің барлық ережелерінің енгізілуін қамтамасыз етеді. Атқарушы орган Директорлар кеңесіне есеп береді, ұйымның күнделікті қызметіне басшылықты жүзеге асырады және оның стратегияға, даму жоспарына және акционерлердің жалпы жиналысы мен Директорлар кеңесі қабылдаған шешімдерге сәйкестігін қамтамасыз етеді.	Бұл функциялар СҚЖМҚ Жарғысында бекітілді.	Сақталады	
2	Директорлар кеңесіне Ұйымды басқару және Атқарушы органның қызметін бақылау үшін жеткілікті өкілеттіктер берілуге тиіс. Директорлар кеңесі өз функцияларын жарғыға сәйкес орындайды және мынадай мәселелерге: 1) даму стратегиясын айқындауға (бағыттар және нәтижелер);	Бұл функциялар СҚЖМҚ Жарғысында, Директорлар кеңесінің және оның комитеттерінің Ережесінде бекітілді және іс жүзінде орындалады.	Сақталады	

	2) даму жоспары қызметінің негізгі көрсеткіштерін қоюға және оны мониторингтеуге; 3) тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің тиімді жұмыс істеуін ұйымдастыруға және оны қадағалауға; 4)Директорлар кеңесі құзыретінің шеңберінде ірі инвестициялық жобаларды және басқа да негізгі стратегиялық жобаларды бекітуге және олардың тиімді іске асырылуының мониторингіне; 5) атқарушы орган басшысын және мүшелерін сайлауға, оларға сыйақы беруге, олардың сабақтастығын жоспарлауға және қызметін қадағалауға; 6) корпоративтік басқаруға және этикаға; 7) ұйымда осы Кодекс ережелерінің және Қордың іскерлік этика саласындағы корпоративтік стандарттарының (Іскерлік этика кодексінің) сақталуына ерекше назар аударады.			
5.3	Директорлар кеңесінің мүшелері өздерінің міндеттерін тиісінше орындауға және ұйымның ұзақ мерзімді құнын арттыруды және орнықты дамуды қамтамасыз етуге тиіс. Ұйымның Директорлар кеңесі акционерлерге есеп береді. Бұл есептілік акционерлердің жалпы жиналысы тетігі арқылы іске асырылады.	Бұл функция СҚЖМҚ ДК туралы ережесінде бекітілді	Ішінара сақталады	ДК туралы ережеге өзгерістер мен толықтырулар жобасы Қоғамның ДК 27.02.2018 ж. №130 шешімімен мақұлданды және Жалғыз
5.4	Директорлар кеңесінде және оның комитеттерінде ұйымның мүдделерінде және барлық акционерлерге әділ қарым-қатынас және орнықты даму қағидаттары ескеріле отырып, тәуелсіз, объективті және тиімді шешімдердің қабылдануын қамтамасыз ететін дағдылардың, тәжірибе мен білімнің теңгерімі сақталуға тиіс.	Бұл функция СҚЖМҚ ДК туралы ережесінде бекітілді.	Ішінара сақталады	ДК туралы ережеге өзгерістер мен толықтырулар жобасы Қоғамның ДК 27.02.2018 ж. №130 шешімімен мақұлданды және Жалғыз
5.5	Директорлар кеңесінің құрамында тәжірибесі, жеке басының сипаттамалары және гендерлік құрамы бойынша әртүрлілікті қамтамасыз ету қажет. Директорлар кеңесінің құрамына қабылданатын шешімдердің тәуелсіздігін және барлық акционерлерге әділ қарым-қатынасты қамтамасыз ету үшін жеткілікті санда тәуелсіз директорлар кіруге тиіс. Компанияның Директорлар кеңесінің құрамындағы тәуелсіз директорлардың ұсынылатын саны Директорлар кеңесінің мүшелері жалпы санының елу пайызына дейінгі шаманы құрайды.	Бұл талаптар СҚЖМҚ ДК туралы ережесінде бекітілді. Іс жүзінде Қоғамда 3 тәуелсіз директор және Директорлар кеңесінің 6 мүшесі бар. Жарғыға сәйкес Директорлар кеңесі кемінде бес мүшеден тұрады. Іс жүзінде Директорлар кеңесінің құрамы 6 мүшеден тұрады. ДК туралы ережеде Директорлар кеңесінің сандық құрамы қызмет көлеміне, бизнестің қажеттіліктеріне, ағымдағы міндеттерге, даму стратегиясына және қаржылық мүмкіндіктерге қарай жеке белгіленеді деп көрсетілген. Директорлар кеңесінің мүшелер саны комитеттердің қажетті санын құруға мүмкіндік беруі тиіс. Директорлар кеңесі жанында үш Комитет құрылды: Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитет, Аудит жөніндегі комитет, Стратегиялық және инвестициялық мәселелер жөніндегі комитет.	Сақталады	
5.6	Акционерлердің жалпы жиналысы үміткерлердің құзыретін, дағдыларын, жетістіктерін, іскерлік беделі мен кәсіби тәжірибесін ескере отырып, айқын және ашық рәсімдердің негізінде Директорлар кеңесінің мүшелерін сайлайды. Директорлар кеңесінің жекелеген мүшелерін немесе оның толық құрамын жаңа мерзімге қайта сайлау кезінде олардың ұйымның Директорлар кеңесі қызметінің	Директорлар кеңесінің мүшелерін сайлау рәсімі «Самұрық-Қазына» АҚ компанияларының тәуелсіз директорларын іріктеу қағидаларында және ЕТҰ басқару регламентінде реттелген. Директорлар кеңесінің төрағасы Жалғыз акционердің шешімімен сайланады. Жылжымайтын мүлік қорының Жалғыз акционнерінің 2017 жылғы 25 мамырдағы №14/17 және 2017 жылғы 29 тамыздағы №28/17 шешімдеріне сәйкес 2017 жылғы 1 наурыздан бастап Жылжымайтын мүлік қоры Директорлар кеңесінің тәуелсіз директорлары Ж.М. Әбдікәрімова және 2017 жылғы 31 қазаннан бастап М.Б. Әзірбаев «СҚЖМҚ» АҚ ДК құрамынан шықты. «СҚЖМҚ» АҚ ДК құрамынан екі тәуелсіз директордың шығуына байланысты 2017 жылы Директорлар кеңесінің және оның комитеттерінің құрамдарын жасақтау қажеттілігі туындады. Жалғыз акционердің 2017 жылғы 8 қарашадағы №37/17 шешіміне сәйкес Жылжымайтын мүлік қоры Директорлар	Сақталады	

	тиімділігіне қосқан үлесі назарға алынады.	кеңесінің 6 (алты) адамнан тұратын сандық құрамы белгіленді. Сол шешіммен Жылжымайтын мүлік қоры Директорлар кеңесінің құрамына тәуелсіз директорлар Немгиров Игорь Семенович және Ларионов Дмитрий Владимирович сайланды. Директорлар кеңесінің құрамында Үкімет мүшелері және мемлекеттік қызметшілер жоқ. Директорлар кеңесі мүшелерінің өкілеттік мерзімі бүкіл Директорлар кеңесінің өкілеттіктері мерзіміне сәйкес келеді және акционерлердің жалпы жиналысы Директорлар кеңесінің жаңа құрамын сайлау бойынша шешім қабылдаған сәтте аяқталады. Директорлар кеңесінің мүшелері үш жылға дейінгі мерзімге сайланады, кейіннен қызметінің қанағаттанарлық нәтижелері жағдайында тағы да үш жыл мерзімге қайта сайлануы мүмкін. Директорлар кеңесінің құрамына қатарынан алты жылдан астам мерзімге (мысалы, үш жылдық екі мерзім) сайланудың кез келген мерзімі Директорлар кеңесінің құрамын сапалық жағынан жаңарту қажеттілігі ескеріле отырып, ерекше қаралуға тиіс. Тәуелсіз директор Директорлар кеңесіне қатарынан тоғыз жылдан астам сайлана алмайды. Ерекше жағдайларда тоғыз жылдан астам мерзімге сайлауға жол беріледі, тәуелсіз директорды Директорлар кеңесіне сайлау Директорлар кеңесінің осы мүшесін сайлаудың қажеттілігін және осы фактордың шешімдер қабылдау тәуелсіздігіне әсерін егжей-тегжейлі түсіндірумен жыл сайын жүргізілуге тиіс. Өзінің тағайындалуымен, сайлануымен және қайта сайлануымен байланысты шешімдер қабылдауға бір де бір тұлға қатыспауға тиіс.		
5.7	Директорлар кеңесі Директорлар кеңесіне жаңадан сайланған мүшелер үшін лауазымға кіріспе бағдарламасын және Директорлар кеңесінің әрбір мүшесі үшін кәсіби даму бағдарламасын бекітеді. Корпоративтік хатшы осы бағдарламаның іске асырылуын қамтамасыз етеді.	Лауазымға кіріспе саясаты СҚЖМҚ ДК 29.08.2012 ж. №65 шешімімен бекітілді. 2016 жылы ДК жаңадан тағайындалған мүшелері Б.Т. Мамыталиев және Е.Б. Тұтқышев үшін лауазымға кіріспе бағдарламасы жүргізілді. 2017 жылы ДК жаңадан тағайындалған мүшелері А.Ш. Жетпісбай, Д.В. Ларионов, И.С. Немгиров үшін лауазымға кіріспе бағдарламасы жүргізілді.	Сақталады	
5.8	Директорлар кеңесінің төрағасы Директорлар кеңесіне жалпы басшылық ету үшін жауап береді, Директорлар кеңесінің негізгі функцияларының толық және тиімді іске асырылуын, Директорлар кеңесі мүшелерінің, ірі акционерлер мен атқарушы органның арасында сындарлы диалогтың құрылуын қамтамасыз етеді.	Бұл талаптар Жарғыда және Директорлар кеңесі туралы ережеде бекітілді.	Сақталады	
5.9	Директорлар кеңесі төрағасының және атқарушы орган басшысының рөлі мен функцияларының аражігі нақты ажыратылуға және ұйымның жарғысында, Директорлар кеңесі және атқарушы орган туралы ережелерде бекітілуге тиіс.	Бұл талаптар Жарғыда және Директорлар кеңесі туралы ережеде бекітілді.	Сақталады	
5.10	Директорлар кеңесінің мүшелеріне сыйақының деңгейі ұйымды табысты басқару үшін талап етілетін Директорлар кеңесінің осындай деңгейдегі әрбір мүшесін тарту, ұстау және уәждеу үшін жеткілікті болуға тиіс. Ұйымның	Іс жүзінде Директорлар кеңесінің мүшелері Жалғыз акционердің шешімімен тағайындалады. ЖА жыл сайын тәуелсіз директорлардың тиімділігі туралы ақпаратты жинайды.	Ішінара сақталады	Бұл талаптар «Самрұқ-Қазына» АҚ 2016 жылғы 26 қыркүйектегі №35/16 шешімімен бекітілген «Самұрық-Қазына» АҚ тәуелсіз директорларына сыйақы төлеу және олардың

	Директорлар кеңесінің мүшесіне сыйақы белгілеу Қор әзірлейтін әдіснамаға сәйкес жүзеге асырылады, бұл ретте осы тұлғаның Директорлар кеңесінің құрамына қатысуынан ұйым үшін күтілетін жағымды әсер назарға алынуға тиіс. Бірнеше акционері бар ұйымдарда Директорлар кеңесінің мүшелеріне сыйақы берудің тиісті қағидалары Қор әдіснамасының негізінде әзірленеді және ол акционерлердің жалпы жиналысында бекітіледі. Ұйымның Директорлар кеңесінің Тағайындау және сыйақы комитеті тәуелсіз директорларға үміткерлерге берілетін сыйақы мөлшері бойынша ұсыныс енгізеді.	Ұйымның Директорлар кеңесінің Тағайындау және сыйақы комитеті тәуелсіз директорларға үміткерлерге берілетін сыйақы мөлшері бойынша ұсыныс енгізеді. Өзінің сыйақысына байланысты шешімдер қабылдауға бір де бір тұлға қатыспауға тиіс.		шығындарын өтеу қағидаларында бекітілмеген.
5.11	Директорлар кеңесінің комитеттері Директорлар кеңесінің құзыретіне кіретін мәселелерді жан-жақты және мұқият қарауға және аудит, тәуекелдерді басқару, Қордың және ұйымдардың тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді сатып алу қағидаларын тиісінше және тиімді қолдану, Директорлар кеңесі мен атқарушы органның мүшелерін тағайындау және сыйақы беру, орнықты даму, оның ішінде еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау сияқты бағыттар бойынша қабылданатын шешімдердің сапасын арттыруға ықпал етеді. Комитеттердің болуы Директорлар кеңесінің мүшелерін Директорлар кеңесінің құзыреті шеңберінде шешімдер қабылдау жауапкершілігінен босатпайды.	Бұл талаптар Жарғыда және Директорлар кеңесі туралы ережеде бекітілді. Директорлар кеңесі жанында мынадай: 1) Аудит жөніндегі комитет; 2) Тағайындау және сыйақы комитеті; 3) Стратегиялық және инвестициялық мәселелер жөніндегі комитет құрылды. Комитеттер 3 мүшеден тұрады. Тәуелсіз директорлар төрағалар болып табылады.	Сақталады	
5.12	Директорлар кеңесінің отырыстарын дайындау және өткізу оның қызметінің барынша нәтижелі болуына ықпал етуге тиіс. Директорлар кеңесінің мүшелері өз міндеттерін орындау үшін толық, өзекті және уақтылы ақпаратқа қолжетімділікке ие болуға тиіс.	Бұл талаптар Жарғыда және Директорлар кеңесі туралы ережеде бекітілді. Директорлар кеңесі өз функцияларын тиімді орындау үшін үнемі отырыстар өткізеді. Директорлар кеңесінің отырыстары күнтізбелік жылдың басына дейін бекітілетін жұмыс жоспарына сәйкес өткізіледі. Директорлар кеңесінің және оның комитеттерінің отырыстарын өткізу бетпе-бет немесе сырттай дауыс беру нысандары арқылы жүзеге асырылады, бұл ретте сырттай дауыс беру нысанындағы отырыстардың саны барынша азайтылған. Маңызды және стратегиялық сипаттағы мәселелерді қарау және олар бойынша шешімдер қабылдау Директорлар кеңесінің бетпе-бет дауыс беру нысанындағы отырыстарында ғана жүзеге асырылады. Ерекше жағдайларда Директорлар кеңесінің және оның комитеттері отырысының екі нысанын да үйлестіруге болады. Директорлар кеңесінің және оның комитеттерінің отырыстарына корпоративтік хатшы талқылау және қабылданған шешімдердің қорытындыларын толық көлемде көрсете отырып, тиісті түрде хаттама жүргізеді.	Сақталады	
5.13	Директорлар кеңесі, Директорлар кеңесінің комитеттері және мүшелері ұйымның Директорлар кеңесі бекіткен құрылымдалған процесс шеңберінде жыл сайынғы негізде бағалануға тиіс. Осы процесс Қордың әдіснамасына сәйкес келуге тиіс. Бұл ретте үш жылда кемінде бір рет	Жылжымайтын мүлік қорында Директорлар кеңесінің тиімділігін бағалау процесі сақталады. 2017 жылға дейін Жылжымайтын мүлік қорында Директорлар кеңесінің шешімімен ДК, ДК Комитеттерінің және Дк әрбір мүшесінің жұмысының тиімділігін бағалау туралы ереже бекітілді (24.10.2012 ж. №67). Аталған Ережеге сәйкес жыл сайын тәуелсіз директорларды және	Сақталады	

	бағалау тәуелсіз кәсіби ұйымды тарта отырып жүргізіледі.	акционерлердің өкілдерін қосқанда, ДК, ДК Комитеттеріне және ДК әрбір мүшесіне бағалау жүргізіледі. Тәуелсіз кәсіби ұйымды шақырумен бағалау 2015 жылы жүргізілді. 2016 жылы бағалау өз күшімен жүргізілді. 2017 жылы «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 14.12.2017 жылғы №44/17 шешімімен «Самрұқ-Қазына» АҚ ұйымдарының директорлар кеңесінің, оның комитеттерінің, төрағасының, директорлар кеңесі мүшелерінің, және корпоративтік хатшысының қызметін бағалау жөнінде әдістемелік ұсынымдар бекітілді. Әдістемелік ұсынымдар Корпоративтік басқару кодексіне сәйкес әзірленді. ЖА тапсырмасына сәйкес ұйымдардың директорлар кеңесін, комитеттерін, директорлар кеңесінің мүшелерін бағалау процесі осы Әдістемелік ұсынымдарға сәйкес келуі тиіс. Осыған байланысты, Корпоративтік хатшы қызметі 27.02.2018 жылғы №130 «Самрұқ-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ Директорлар кеңесінің және оның комитеттерінің, Төрағасының, Директорлар кеңесі мүшелерінің және Корпоративтік хатшысының қызметін бағалау саясатын әзірлеп бекітті.		
5.14	Бағалау Директорлар кеңесінің және оның мүшелерінің әрқайсысының ұйымның ұзақ мерзімді құнының өсуіне және орнықты дамуына үлесін айқындауға, сондай-ақ бағыттарын анықтауға және жақсартуға арналған шараларды ұсынуға мүмкіндік беруге тиіс. Директорлар кеңесінің мүшелерін қайта сайлау немесе олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату кезінде бағалау нәтижелері назарға алынады.	Директорлар кеңесінің мүшелерін қайта сайлау немесе олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату кезінде бағалау нәтижелері назарға алынады деген ереже «Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ директорлар кеңесінің, оның комитеттерінің, төрағасының, директорлар кеңесі мүшелерінің, және корпоративтік хатшысының қызметін бағалау саясатында бекітілді.	Сақталады	
5.15	Директорлар кеңесінің қызметін және Директорлар кеңесінің, атқарушы органның акционерлермен өзара іс- қимылын тиімді ұйымдастыру мақсатында Директорлар кеңесі корпоративтік хатшыны тағайындайды.	Бұл талаптар Жарғыда, Директорлар кеңесі туралы ережеде, Корпоративтік хатшы туралы ережеде бекітілген. Корпоративтік хатшы Директорлар кеңесіне есеп береді және компанияның атқарушы органына тәуелді емес. Корпоративтік хатшының негізгі міндеттері Директорлар кеңесі, жалғыз акционер тарапынан корпоративтік шешімдерді уақытылы және сапалы қабылдауда көмек көрсетуді, Директорлар кеңесінің мүшелері үшін олардың қызметінің және Кодекстің ережелерін қолданудың барлық мәселелері бойынша кеңесші ретіндегі рөлін атқаруды, сондай-ақ осы Кодекстің іске асырылуына мониторингті және Қорда және ұйымдарда корпоративтік басқаруды жетілдіруге қатысуды қамтиды. Корпоративтік хатшы да осы Кодекстің қағидаттары мен ережелерін сақтау туралы есепті дайындыуды жүзеге асырады. Есеп Қордың жалдық есебі құрамына енгізіледі.	Сақталады	
5.16	Компанияларда алқалы атқарушы орган құрылады, қалған ұйымдарда, сондай-ақ компания - бірлескен кәсіпорын құрылған жағдайда, акционерлердің (қатысушылардың) қалауы бойынша ол алқалы немесе жеке-дара болуы мүмкін. Атқарушы органның басшысы және мүшелері жоғары кәсіби және жеке басы сипаттамаларына ие болуға, сондай-ақ мінсіз іскерлік беделді иеленуге және жоғары этикалық стандарттарды ұстануға тиіс.	1) ЖМҚ Жарғысының 39-тармағына сәйкес ағымдағы қызметке басқаруды Қоғамның атқарушы органы - Басқарма жүзеге асырады. 2) Директорлар кеңесінің Тағайындау және сыйақы комитетінің Басқарма төрағасы лауазымына және мүшелеріне үміткерлерді бағалау және келісу үшін СҚЖМҚ Басқармасы құрамына үміткерлерді бағалау үшін Өлшемдер тізбесі (ДК 24.05.2016 ж. шешімі, №103 хаттама) бекітілді.	Сақталады	
5.17	Атқарушы орган Директорлар кеңесіне есеп береді және ұйымның күнделікті қызметіне басшылықты жүзеге асырады, стратегияның, даму жоспарының және Директорлар кеңесі және акционерлердің жалпы жиналысы қабылдаған шешімдердің іске асырылуы үшін жауапты болады.	Бұл талаптар Қоғамның Жарғысында бекітілді.	Сақталады	
5.18	Директорлар кеңесі атқарушы органның басшысын және	Бұл талаптар Қоғамның Жарғысында бекітілді.	Ішінара сақталады	

	атқарушы органның мүшелерін сайлайды, өкілеттілік мерзімін, лауазымдық жалақысының мөлшерін, еңбекақы төлеу шарттарын айқындайды. Атқарушы органның құрамына үміткерлерді іздестіру және таңдау, олардың сыйақысын белгілеу процесінде негізгі рөлді ұйымның Директорлар кеңесінің Тағайындау және сыйақы комитеті атқарады.	Атқарушы органның басшысы лауазымына үміткер алдын ала Қор басқармасымен келісіледі. Директорлар кеңесі атқарушы орган басшысының және оның мүшелерінің өкілеттіктерін кез келген уақытта тоқтата алады. Атқарушы органның басшысы мен мүшелері үш жыл мерзімге сайланады. Атқарушы орган басшысының және мүшелерінің өкілеттілік мерзімі жалпы атқарушы органның өкілеттілік мерзіміне сәйкес келеді.		
5.19	Компанияның бірінші басшысы лауазымына үміткер компания Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығымен бекітілген тиісті тізімге енгізілген жағдайда, Қазақстан Республикасының Президентімен немесе оның Әкімшілігімен келісіледі.		Қолдануға болмайды	
5.20	Атқарушы органның басшысын және мүшелерін Директорлар кеңесі бағалайды. Бағалаудың негізгі өлшемі қойылған ҚНК қол жеткізу болып табылады.	Бұл талап Қоғамның Жарғысында бекітілді. СҚЖМҚ Басқарма басшысының және мүшелерінің уәжделген ҚНК СҚЖМҚ басқарушы қызметкерлерінің қызметін бағалау және оларға сыйақы беру қағидаларына сәйкес ДК бекітеді. Басқарушы қызметкерлер үшін ҚНК карталары Тағайындау және сыйақы комитеті жұмыс тобымен бірлесіп әзірлейді және қызметкерлермен оңтайлы саны (3-7), салмақты орналастыру және нысаналы мәндерінің барабарлығы бойынша келісіледі. Бағалау нәтижелері сыйақы мөлшеріне, көтермелеуге, қайта сайлауға (тағайындауға) немесе өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтатуға әсер етеді.	Сақталады	
5.21	Атқарушы орган мүшелері тарапынан Іскерлік әдеп кодексінің нормаларын бұзу жағдайлары туралы атқарушы органның басшысы Директорлар кеңесінің назарына жеткізуге тиіс. Атқарушы органның Іскерлік әдеп кодексінің нормаларын бұзуға жол берген мүшесі басқа кез келген ұйымның атқарушы органының мүшесі бола алмайды.	Іскерлік әдеп кодексіне сәйкес (ДК 21.04.2010 ж. №26 шешімі, 11.04.2011 ж. №44, 15.04.2014 ж. №81 өзгерістер мен толықтырулар енгізілді) қызметкерлер Басқарма тарапынан болған бұзушылықтар туралы Омбудсменге және Директорлар кеңесіне хабарлауы тиіс. Ондай жағдайлар тіркелген жоқ.	Сақталады	
5.22	Корпоративтік қақтығыстар туындаған жағдайда, қатысушылар ұйымның және мүдделі тараптардың мүдделерін тиімді қорғауды қамтамасыз ету мақсатында оларды келіссөздер арқылы шешу жолдарын іздестіреді. Корпоративтік қақтығыстарды корпоративтік хатшының көмегімен ұйымның Директорлар кеңесінің төрағасы қарайды. Директорлар кеңесінің төрағасы корпоративтік қақтығысқа тартылған жағдайда, мұндай жағдайларды Тағайындау және сыйақы комитеті қарайды.	Бұл ереже СҚЖМҚ мүдделер қақтығысын реттеу саясатында бекітілді.	Ішінара сақталады	ДК Төрағасының корпоративтік қақтығыстарды қарауы туралы нормалар, сондай-ақ ДК төрағасы мұндай қақтығысқа тартылған жағдайда, Тағайындау және сыйақы комитетінің құзыреттілігі көзделмеген. Компанияның ішкі құжатта рына өзгерістер енгізу жоспарлануда.

6. Тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және аудит				
6.1	Қорда және ұйымдарда Қордың және ұйымдардың өздерінің стратегиялық және операциялық мақсаттарына қол жеткізуге ақылға қонымды сенімділігін қамтамасыз етуге бағытталған және ұйымдастыру саясаттарының, рәсімдердің, мінез-құлық нормалары мен әрекеттердің, Қордың және ұйымдардың Директорлар кеңесі мен атқарушы органы құратын басқару әдістері мен тетіктерінің жиынтығын білдіретін тәуекелдерді басқарудың және ішкі бақылаудың тиімді жұмыс істейтін мыналарды: - ұйым құнының, кірістілігінің артуы мен олармен бірге жүретін тәуекелдердің арасындағы оңтайлы теңгерімді; - қаржы-шаруашылық қызметінің тиімділігін және компанияның қаржылық тұрақтылығына қол жеткізуді; - активтердің сақталуын және компания ресурстарын тиімді пайдалануды; - қаржылық және басқару есептілігінің толықтығын, сенімділігін және дұрыстығын; - Қазақстан Республикасы заңнамасының және ішкі құжаттар талаптарының сақталуын; - алаяқтықтың алдын алу мен негізгі және қосалқы бизнес-процестердің жұмыс істеуін тиімді қолдауды және қызмет нәтижелерін талдауды қамтамасыз ету үшін тиісті ішкі бақылауды қамтамасыз етуге арналған жүйесі құрылуға тиіс.	СҚЖМҚ-да шоғырландырылған негіздегі тәуекелдерді басқару Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін СҚЖМҚ барлық деңгейлерінде енгізу жолымен жүзеге асырылады. СҚЖМҚ оның ЕҰ тәуекелдерді басқару жүйесін енгізу процесіне жетекшілік етеді, әдіснамалық, консультациялық қолдау көрсетеді, сондай-ақ СҚЖМҚ- да ТБКЖ дамыту және жетілдіру бойынша қызметті үйлестіреді. СҚЖМҚ тәуекелдерін шоғырландырылған негізде басқару жүйесін дамытуды мониторингілеу шеңберінде СҚЖМҚ тәуекелдер жөнінде есептерді Директорлар кеңесінің қарауына ұсынады. СҚЖМҚ-да СҚЖМҚ Директорлар кеңесі бекіткен Тәуекелдерді басқару саясаты қолданылады. Саясат СҚЖМҚ тәуекелдерін басқарудың корпоративтік жүйесін дамыту тұжырымдамасына және Жалғыз акционердің әдіснамасына сәйкес әзірленді. СҚЖМҚ-да тәуекелдерді басқару жүйесінің құрылымы Қордың мынадай органдары мен бөлімшелерін: Директорлар кеңестерін, Басқарманы, Тәуекелдерді басқару комитетін, тәуекелдерді басқаруға жауапты құрылымдық бөлімшені, Ішкі аудит қызметін, өзге де құрылымдық бөлімшелерді тарта отырып, бірнеше деңгейде көрсетілді. СҚЖМҚ Директорлар кеңесі тәуекелдерді басқарудың тиімді жүйесін және ішкі бақылауды ұйымдастырудың қағидаттары мен тәсілдерін айқындайтын, компанияның тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау (COSO ішкі бақылау жүйесін құрудың шоғырландырылған тұжырымдамасы, «Ұйымдардың тәуекелдерін басқару», COSO тұжырымдамасы, «Ұйымдардың тәуекелдерін басқару» тұжырымдамасы (COSO)) саласындағы жұмыстың ең үздік тәжірибесіне берілгендігін көрсететін мынадай құжаттарды бекітті: -Тәуекелдерді басқару саясаты (ДК 01.10.2014 ж.№85 хаттамасы); -Тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалау (ДК 20.05.2015 ж. №92 хаттамасы); - Өтімділіктен айырылу тәуекелін басқару қағидалары (ДК 19.10.2009 ж. №13 хаттамасы); - Ішкі бақылау жүйесі ережесі (24.08.2017 ж. №124 хаттама).	Сақталады	
6.2	Қордың және ұйымдардың Директорлар кеңесі тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін ұйымдастыру қағидаттары мен тәсілдерін, осы жүйенің міндеттерін негізге ала отырып және Қордың тәуекелдерді басқару	СҚЖМҚ қызметі қызметкерлердің тәуекелдер туралы түсінігін және олардың тәуекелдерді басқаруға жауапкершілігін арттыратын ішкі ортаны құруға бағытталған. Ішкі орта СҚЖМҚ қызметінің мынадай қағидаттарын қолдауы тиіс:	Сақталады	

	және ішкі бақылау саласындағы озық жұмыс практикасы мен әдіснамасын ескере отырып белгілеуге тиіс.	- шешім қабылдаған кезде тәуекелдердің барлық нысандарын сәйкестендіру және қарау және СҚЖМҚ басшылығының тәуекелдерді кешенді көруін қолдау; - жалпы алғанда СҚЖМҚ мақсаттарына ең жақсы сәйкес келетін тәуекелдердің көрінісін қалыптастыру және СҚЖМҚ деңгейінде бағалау; - тәуекелдерді меншікті иелену және олар үшін жауаптылық сезімін қолдау және тәуекелдерді басқару иерархиясының тиісті деңгейінде (СҚЖМҚ, ЕҰ, құрылымдық бөлімшелер және т.б.) басқару. Бұл ретте, тәуекелдерді басқару жауаптылықты басқаларға жүктеуді көздемейді. - корпоративтік басқару жүйесінің СҚЖМҚ ішкі саясаттары мен рәсімдеріне сәйкестігін қадағалау және оның жай-күйі; - маңызды (қауіпті) тәуекелдер және тәуекелдерді басқару жүйесінің кемшіліктері туралы уақытылы ақпараттандыру; - Тәуекелдерді басқару саясаты мен рәсімдері міндетті болып табылатынын түсіну.		
6.3	Қордың және ұйымдардың атқарушы органдары тәуекелдерді басқарудың және ішкі бақылаудың тиімді жүйесін құруды және қолдауды қамтамасыз етуге тиіс. Тәуекелдерді басқару процесі ұйым қызметін жоспарлау (стратегия және даму жоспарлары, жылдық бюджет) және оның нәтижелерін бағалау (басқару есептілігі) процестерімен біріктірілуге тиіс.	СҚЖМҚ-да тәуекелдерді шоғырландырылған негізде басқару СҚЖМҚ барлық деңгейлерінде ТБКЖ енгізу жолымен жүзеге асырылады. СҚЖМк-да тәуекелдерді басқару жүйесінің құрылымы СҚЖМҚ мынадай органдары мен бөліністерін: Директорлар кеңесін, Басқармасын, Тәуекелдерді басқару комитетін, тәуекелдерді басқаруға жауапты құрылымдық бөлімшесін, Ішкі аудит қызметін және өзге де құрылымдық бөлімшелерін тарта отырып, тәуекелдерді бірнеше деңгейде басқару ретінде көрсетілген. Корпоративтік басқарудың ең үздік тәжірибесіне сәйкес атқарушы органның тәуекелдері бойынша тұрақты есептілік енгізілді. Тәуекелдерді басқару процестері жоспарлау процестерімен (даму стратегиясы мен жоспарлары, жылдық бюджет) біріктірілген. СҚЖМҚ қызметінің мақсаттары стратегиялық деңгейде айқындалады және операциялық мақсаттарды әзірлеу үшін негізді қалайды. Стратегиялық жоспарларды әзірлеу процесі, оның ішінде қойылған стратегиялық мақсаттарға жетуге ықпал ете алатын тәуекелдерді анықтауды және талдауды көздейді. «Көлдеңен» коммуникацияны қамтамасыз ету және ТБКЖ тиімді ендіру үшін консультативтік - кеңесші орган болып табылатын, тәуекелдерді басқару бөлігінде ұсыныстар әзірлейтін Қор Басқармасы жанындағы Тәуекелдерді басқару комитеті жұмыс істейді.	Ішінара сақталады	Тәуекелдерді басқару процесі ұйым қызметінің нәтижелерін бағалау процестерімен толығымен біріктірілмеген. СҚЖМҚ компанияда бұл тәсілді енгізу бойынша іс-шараларды жүргізуді жоспарлап отыр.

		Қордың Басқармасы және Директорлар кеңесі, тәуекелдер картасын, тәуекелдер жөніндегі есептерді қоса алғанда, тәуекелдер бойынша жағдай туралы ақпаратты тұрақты түрде алады. Сондай-ақ қажет болған жағдайда, Қордың Басқармасына және Директорлар кеңесіне тәуекелдердегі елеулі өзгерістер туралы деректер ұсынылады. СҚЖМҚ тәуекелдерді басқару саясатына сәйкес ІАҚ жыл сайын негізде тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін бағалайды. ІАҚ тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін бағалауды Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін бағалау әдістемесіне сәйкес жүргізеді. Бұдан басқа үш жыл ішінде бір рет тәуелсіз компания ТБКЖ тиімділігін бағалау жүргізіледі. 2017 жылы «Достық Эдвайзори» ЖШС Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін бағалау әдістемесіне және Ішкі бақылаудың корпоративтік жүйесін бағалау әдістемесіне сәйкес тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің тиімділігіне тәуелсіз бағалауды жүргізді. Жыл сайынғы негізде, соның ішінде ІАҚ ұсынымдарын ескере отырып, Тәуекелдерді басқару қызметкерлерінің Жеке даму жоспарлары бекітіледі, сондай-ақ СҚЖМҚ қызметкерлерін кәсіптік оқыту мен дамытудың бекітілген күнтізбелік жоспары шеңберінде қызметкерлерді тәуекелдерді басқару саласында оқыту бойынша тиісті іс-шаралар көзделген.		
6.4	Қордың және ұйымдардың тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесі атқарушы орган жүргізетін, барлық елеулі тәуекелдерді сәйкестендіру, бағалау және мониторингілеу рәсімдерінің міндеттілігін, сондай-ақ стратегиялық мақсаттарға қол жеткізуге, операциялық міндеттерді іске асыруға және компанияның беделіне теріс әсер етуі мүмкін тәуекелдер деңгейін азайту жөніндегі уақтылы және барабар шаралар қабылдауды көздейтін тәуекел-менеджменттің жоғары мәдениетіне негізделуге тиіс.	Бұл рәсімдер мынадай құжаттарда регламенттелген: -СҚЖМҚ тәуекелдерді басқару саясаты (Директорлар кеңесінің 01.10.2014 ж. №85 хаттамасы); -СҚЖМҚ ішкі бақылау жүйесі туралы ереже (Директорлар кеңесінің 24.08.2017 ж. №124 хаттамасы). СҚЖМҚ жыл сайынғы негізде тәуекелдерді сәйкестендіруді және бағалауды жүргізеді, тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалау негізінде тәуекелдер тіркелімі мен картасы құрылады. Бұл ретте тәуекелдер тіркелімі мен картасы жыл ішінде жаңа тәуекелдерді сәйкестендіру немесе ішкі және сыртқы нарықтың өзгеруіне байланысты бар тәуекелдердің мәртебесі өзгерген кезде, СҚЖМҚ құрылымдық бөлімшелері ұсынатын тәуекелдер туралы ақпараттың келіп түсуіне қарай қайта қаралуы немесе толықтырылуы мүмкін. Тәуекелдер туралы ақпарат тәуекелдерді басқару бойынша тоқсан сайынғы есеп шеңберінде Директорлар кеңесіне және негізгі тәуекелдер көрсеткіштерінің мониторингі бойынша ай сайынғы есеп және тәуекелдерді басқару бойынша тоқсан сайынғы есеп шеңберінде Атқарушы органға ұсынылады.	Сақталады	
6.5	Қорда және ұйымдарда бақылау рәсімдерін төмендегідей үш негізгі сала бойынша әзірлеу, бекіту, нысандандыру және құжаттандыру жүзеге асырылуға тиіс: операциялық қызмет, қаржылық есептілік дайындау және Қазақстан Республикасы заңнамасының және ішкі құжаттардың	СҚЖМҚ-да операциялық қызмет, жеке құрылымдық бөлімшелер шеңберінде бизнес процестері картасы бар. Сол карталардың шеңберінде негізгі бизнес процестері және операциялық процестер бойынша бақылау нүктелері көрсетілген. Сондай-ақ Тұрғын үй	Сақталады	

	талаптарын сақтау.	құрылысы жобаларын іріктеу және қарау қағидалары, Инвестициялық жобаларды әзірлеу және қарау қағидалары бар. Қаржылық есептілік бөлігінде Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындаудың корпоративтік регламенті және бухгалтерлік есеп басқармасы қызметінің регламенті бар.		
6.6	Қорда және ұйымдарда тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласындағы ашық қағидаттар және тәсілдер, қызметкерлерді және лауазымды тұлғаларды тәуекелдерді басқару жүйесі туралы оқыту практикасы, сондай-ақ сәйкестендіру, құжаттандыру және қажетті ақпаратты лауазымды тұлғалардың назарына уақтылы жеткізу процестерін енгізілуге тиіс.	СҚЖМҚ-да Жалғыз акционердің үлгілік құжаттарына сәйкес ашық қағидаттар мен тәсілдер негізінде тәуекелдерді басқару саласын реттейтін ішкі құжаттар бекітілді. Тәуекелдер мәдениетін қолдау және арттыру үшін жаңадан келген қызметкерлерді және Қордың барлық қызметкерлерін қолданыстағы ТБКЖ-мен кезеңді таныстыру (кемінде жыл сайын негізде) үшін оқыту жүргізіледі. Корпоративтік басқару жүйесін жетілдіру жоспары, сондай-ақ Тәуекелдерді басқарудың корпоратвитік жүйесін жетілдіру бойынша жұмыс жоспары шеңберінде 2017 жылы СҚЖМҚ қызметкерлері үшін тәуекелдерді басқару саласында бір ішкі семинар өткізілді.	Сақталады	
6.7	Қордың және ұйымдардың Директорлар кеңесіне тәуекелдерді басқарудың және ішкі бақылаудың қолданыстағы жүйесі Директорлар кеңесі айқындаған қағидаттарға және оны ұйымдастыру тәсілдеріне сәйкестігіне және оның тиімді жұмыс істейтіндігіне көз жеткізу үшін тиісті шаралар қабылдау қажет. Тәуекелдер бойынша есептер Директорлар кеңесінің отырысына кемінде тоқсанына бір рет шығарылуға және тиісті түрде толық көлемде талқылануға тиіс.	СҚЖМҚ-да Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін бағалау әдістемесі (бұдан әрі - Әдістеме) (ДК 22.11.2012 ж. №68 хаттамасы), сондай-ақ Ішкі бақылау жүйесін бағалау әдістемесі (ДК 22.11.2012. ж.№68 хаттамасы) қолданылады. Ішкі бақылаудың сенімділігі мен тиімділігін бағалау ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалаудың негізгі тәсілдерін белгілейді. Бұл бағалау оның: 1) Бақылау ортасы; 2) Тәуекелдерді бағалау; 3) Бақылау рәсімдері; 4) Ақпарат және оны беру; 5) Мониторинг сияқты әрбір бес компонент бойынша ішкі бақылау жүйесінің тиімділігіне ықпал ететін факторларды талдауды және бағалауды қамтиды. Жоғарыда аталған компоненттер. Тәуекелдерді басқару жүйесінің сенімділігі мен тиімділігін бағалау Директорлар кеңесінің 22.11.2012 жылғы №68 отырысында бекітілген Әдістемеге сәйкес жүргізіледі. Бұл құжат тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін бағалауға негізгі тәсілдерді белгілейді. Бұл бағалау оның: 1) тәуекелдерді басқару процестерін ұйымдастыру; 2) тәуекелдерді анықтау; 3) тәуекелдерді бағалау; 4) тәуекелдерді басқару; 5) мониторинг сияқты әрбір бес компоненті бойынша ішкі бақылау жүйесінің тиімділігіне ықпал ететін факторларды талдауды және бағалауды қамтиды. Тәуекелдерді басқару бойынша есептер Директорлар кеңесінің отырыстарында тоқсан сайынғы негізде қаралады және тиісті түрде толығымен талқыланады.	Сақталады	
6.8	Қорда және ұйымдарда тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау жүйесінің және корпоративтік басқару тәжірибесінің сенімділігі мен тиімділігін жүйелі түрде тәуелсіз бағалау үшін ІАҚ құрылуға тиіс.	Бұл талап Қоғамның Жарғысында, ІАҚ туралы ережесінде бекітілді. ІАҚ Директорлар кеңесінің шешімімен (ДК 14.09.2009 ж. №9 хаттамасы) құрылыды.	Сақталады	
6.9	Қордағы және ұйымдардағы ішкі аудит жеке құрылымдық бөлімше - ІАҚ құру арқылы жүзеге асырылуға тиіс	Компанияның ДК ІАҚ жұмыс тәртібін, міндеттерін, функцияларын, құқықтарын, біліктілік талаптары мен	Сақталады	

	(жауапкершілігі шектеулі серіктестіктер нысанындағы ұйымдарда ішкі аудит функциялары Қадағалау кеңесіне функционалды түрде есеп беретін ревизиялық комиссияға/ревизорға жүктелуге тиіс; бұл ретте ревизиялық комиссияның/ревизордың мақсаттары, функциялары және міндеттері, оның Ұйым органдарымен өзара іс-қимыл жасауы тәртібі осы Кодексте ішкі аудит қызметіне қатысты жазылған қағидаттар ескеріле отырып белгіленуге тиіс). ІАҚ мақсаттары, өкілеттіктері және жауапкершілігі, біліктілік талаптары (ішкі аудиторлардың кәсіпқойлығына қойылатын талаптар) компанияның ішкі құжатында (ІАҚ туралы ереже) анықталуға тиіс. ІАҚ туралы ереже Ішкі аудиттің халықаралық кәсіптік стандарттарының және Қордың ішкі аудит саласындағы корпоративтік стандарттарының талаптарын ескере отырып әзірленуге және бекітілуге тиіс.	міндеттерін, сондай-ақ ІАҚ Компания Басқармасымен өзара әрекеттесуін бекітетін ІАҚ туралы ережені бекітті (29.12.2016 жылы енгізілген (ДК №114 хаттамасы) толықтыруы бар ДК 30.03.2015 ж. №26 хаттамасы). ІАҚ қызметіне ІАҚ есептерін және қызметтің басқа да мәселелерін алдын ала мақұлдап, Аудит жөніндегі комитет туралы ережеге сәйкес Аудит жөніндегі комитет (бұдан әрі - АК) жетекшілік етеді (29.08.2012 жылы енгізілген толықтырулармен ДК 29.12.2011 ж. №57 хаттамасы, 30.12.2015 жылы енгізілген өзгерістер мен толықтырулармен ДК №65 хаттамасы, 03.11.2016 жылы енгізілген өзгерістер мен толықтырулармен ДК №96 хаттамасы, 29.12.2016 жылы енгізілген толықтырумен ДК №111 хаттамасы, ДК №114 хаттамасы), ДК кейін одан есептерді қарайды және бекітеді. Функционалды ІАҚ Компанияның ДК-ға бағынысты.		
6.10	ІАҚ ішкі аудиттің тәуелсіздігін және объективтілігін қамтамасыз ету үшін ІАҚ ұйымдық тұрғыдан Директорлар кеңесіне бағынуға және функционалдық есеп беруге тиіс. Директорлар кеңесі ІАҚ жоспарлары мен қызмет стратегиясын, ІАҚ бюджетін бекіту бойынша шешім қабылдайды, оның сандық құрамын, ІАҚ қызметкерлері еңбекақысының және сыйақысының мөлшері мен төлеу шарттарын айқындайды.	ІАҚ туралы ережеге сәйкес ІАҚ ДК-ға тікелей бағынады, алдын ала Аудит жөніндегі комитет қараған қызмет туралы есепті Директорлар кеңесіне ұсынады. Компанияның ДК ІАҚ басшысын және қызметкерлерін тағайындауды бекітеді, сондай-ақ ІАҚ құрылымын және басшының және қызметкерлердің сыйақы мөлшерін бекітеді (ІАҚ және оның басшысының тоқсан сайынғы ҚНК орындалуын қарау шеңберінде). ІАҚ бюджеті кейіннен Компанияның ДК отырысында бекітумен Аудит жөніндегі комитеттің отырысында қаралады. ДК ІАҚ қызметкерлерінің сапалы құрамын, еңбекақы және сыйақы мөлшерін және төлеу шарттарын белгілейді. ІАҚ 2017-2019 жылдарға арналған стратегиялық даму жоспары ДК отырысында бекітілді (Дк 16.02.2017 ж. №116 хаттамасы).	Сақталады	
6.11	Ұйымдардағы ІАҚ басшысы Қордың ішкі аудит саласындағы корпоративтік стандарттарының негізінде бөлімшенің қызметін реттейтін ішкі құжаттарды әзірлеуге және оларды Аудит жөніндегі комитеттің және Директорлар кеңесінің қарауын және бекітуін қамтамасыз етуге тиіс.	СҚЖМҚ ІАҚ қызметін реттейтін ішкі құжаттарды ІАҚ Басшысы Қордың корпоративтік стандарттарына сәйкес әзірлейді және алдын ала Аудит жөніндегі комитет қарағаннан кейін Директорлар кеңесімен бекітіледі. Осылайша мыналар: 1) ІАҚ туралы ереже (29.12.2016 жылғы толықтырулармен (ДК №114 хаттамасы) ДК 30.03.2015 ж.№91 хаттамасы), 2) СҚЖМҚ-да ішкі аудитті ұйымдастыру қағидалары (ДК 16.02.2017 ж. №116 хаттамасы); 3) Ішкі аудит қызметі мен оның басшысының қызметінің тиімділігін бағалау әдістемесі (ДК 24.09.2012 ж. №66 хаттамасы); 4) Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесінің тиімділігін бағалау әдістемесі (ДК 22.11.2012 ж. №68 хаттамасы); 5) Ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау әдістемесі (22.11.2012 ж. №68 хаттама) бекітілді.	Сақталады	

6.12	ІАҚ өз қызметін Директорлар кеңесі бекіткен тәуекелге бағдарланған жылдық аудиторлық жоспардың негізінде жүзеге асырады. Аудиторлық есептердің нәтижелері және негізгі анықтаулар тоқсан сайын Директорлар кеңесінің қарауына шығарылады.	Жылдық аудиторлық жоспарды жоспарлаған кезде ІАҚ Қоғамның тәуекелдер картасын, ДК мүшелерінің ұсыныстарын, Қоғам Басшылығының түсініктерін ескереді, сондай-ақ тәуекелдерге өзі талдау жасайды. ІАҚ тоқсан сайын жүргізілген аудиттер бойынша есептерді Директорлар кеңесінің қарауына шығарады.	Сақталады	
6.13	ІАҚ өз қызметін жүзеге асыру кезінде ішкі бақылау жүйесінің және тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін бағалауды, ішкі аудит саласындағы қызметтің жалпыға бірдей қабылданған стандарттарын және корпоративтік стандарттарды және корпоративтік басқаруды бағалау саласындағы Қордың ұсынымдарын қолдана отырып, корпоративтік басқаруды бағалауды, ішкі бақылау мен тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін бағалауды жүргізуге тиіс.	ЖАЖ-қа сәйкес 2017 жылы корпоративтік басқаруды бағалау ІАҚ жүргізді. 2017 жылы «Достық Эдвайзори» ЖШС бекітілген Әдістемелер негізінде ІБҚ және ТБКЖ тиімділігіне тәуелсіз бағалауды жүргізді.	Сақталады	
6.14	ІАҚ басшысы ішкі аудит қызметінің барлық түрлерін қамтитын және ІАҚ қызметіне ішкі және сырттай бағалауды міндетті түрде жүргізуді көздейтін кепілдік беру және сапаны арттыру бағдарламасын әзірлеуге және қолдауға тиіс.	ІБҚ тәуелсіз сырттай бағалауды 2016 жылы сырттай кеңес беруші «Достық Эдвайзори» ЖШС жүргізді. ІАҚ, оның басшысы, қызметкерлері қызметінің тиімділігін бағалауды Директорлар кеңесі ІАҚ есептерін тоқсан сайын қарау негізінде жүзеге асырады. Одан кейін ІАҚ, оның басшысының «Аудит жөніндегі комитет, Комаиянның Директорлар кеңесі тарапынан ІАҚ тоқсандық және жылдық есептер бойынша ескертулер саны» тоқсан сайынғы ҚНК қол жеткізуі бағасы қойылады. Ішкі аудит қызметінің кепілдік беру және сапаны арттыру бағдарламасының негізгі өлшемшарттары мен қойылған талаптарын Ішкі аудит қызметінің басшысы 15.06.2017 жылы бекітті.		
		8. Ашықтық		
7.1	Мүдделі тараптардың мүдделерін сақтау мақсатында Қор және ұйымдар қаржылық жағдайды, қызмет нәтижелерін, меншік құрылымын және басқаруды қоса алғанда, өз қызметінің барлық маңызды аспектілері туралы ақпаратты уақтылы және сенімді ашады.	Қоғам туралы ақпаратты ашу Қазақстан Республикасының заңнамасына, Қоғамның ішкі құжаттарына, соның ішінде Қоғамның Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 3 қарашадағы №111 шешімімен бекітілген Ақпаратты ашу саясатына және Қоғам Басқармасының 29.08.2017 жылғы №47/2017 шешімімен бекітілген Ақпаратты ашу тәртібіне сәйкес жүзеге асырылады.	Сақталады	
7.2	Қор және ұйымдар Қазақстан Республикасының заңнамасында және ішкі құжаттарда көзделген ақпаратты уақтылы ашады. Қорда және ұйымдарда ақпаратты ашуға және қорғауға арналған қағидаттар мен тәсілдерді айқындайтын ішкі құжаттар, сондай-ақ мүдделі тараптарға ашылатын ақпараттың тізбесі бекітілуге тиіс. Қор және ұйымдар ақпаратты қолжетімділік санатына жатқызу тәртібін, ақпаратты сақтау және пайдалану шарттарын, оның ішінде коммерциялық және қызметтік құпияны құрайтын ақпаратқа еркін қол жеткізу құқығын иеленетін тұлғалар тобын айқындайды және оның құпиялылығын қорғау бойынша шаралар қабылдайды.	Қоғам туралы ақпаратты ашу Қазақстан Республикасының заңнамасына, Қоғамның ішкі құжаттарына, соның ішінде Қоғамның Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 3 қарашадағы №111 шешімімен бекітілген Ақпаратты ашу саясатына және Қоғам Басқармасының 29.08.2017 жылғы №47/2017 шешімімен бекітілген Ақпаратты ашу тәртібіне сәйкес жүзеге асырылады.	Сақталады	

7.3	Қор, компания және акциялары немесе облигациялары қор биржасында саудаланатын ұйымдар Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына (бұдан әрі - ҚЕХС) сәйкес дайындалған аудиттелген жылдық қаржылық есептілігін, сондай-ақ ҚЕХС сәйкес дайындалған, есепті кезеңнің бірінші тоқсаны үшін, жартыжылдығы үшін және алғашқы тоғыз айы үшін қаржылық есептілігін өзінің интернет-ресурсына уақтылы орналастыруға тиіс. Қаржылық есептіліктің негізгі нысандарынан басқа Қордың, компаниялардың және акциялары немесе облигациялары қор биржасында саудаланатын ұйымдардың қаржылық жағдайы туралы қосымша ақпаратты ашу ұсынылады.	Корпоративтік басқару кодексінде белгіленген мерзімге сәйкес СҚЖМҚ тоқсан сайынғы негізде есептілік кезең аяқталған сәттен бастап 50 күн ішінде интернет-ресурста шоғырландырылған қаржылық есептілікті орналастырады. Жылдық аудиттелген қаржылық есептілікесептілік кезең аяқталған сәттен бастап 120 күн ішінде орналастырылуы тиіс. Бұдан басқа қаржылық есептілік Жалғыз акционер жылдық қаржылық есептілікті бекіткені туралы шешімнен үзінді көшірме алынғаннан кейін интернет-ресурста орналастырылады.	Сақталады	
7.4	Қор және ұйымдар тараптық тұлға ретінде мүдделі тараптарға қаржылық есептіліктің дұрыстығы және оның ҚЕХС талаптарына сәйкестігі туралы объективті пікір беретін тәуелсіз және білікті аудиторды тарту арқылы жыл сайынғы қаржылық есептілік аудитін жүргізуге тиіс. Егер жылдық қаржылық есептілік аудитін жүргізу Қазақстан Республикасының заңнамасында және/немесе ұйымның ішкі құжаттарында көзделсе, жылдық аудит бөлігіндегі нормалар қолданылады.	СҚЖМҚ тәуелсіз және білікті аудиторды (E&Y) тарту жолымен шоғырландырылған қаржылық есептіліктің жыл сайынғы аудитін жүргізеді. 28.06.2016 жылы №I&C-2016-00198 (қызмет көрсету мерзімі - 3 жыл) Шартқа қол қойылды. Сыртқы аудиторды таңдау «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 27.12.16 ж. №46/16 шешімімен бекітілген «Самұрық-Қазына» АҚ және дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан көп пайызы «Самұрық-Қазына» АҚ-ға меншікті немесе сенімді басқару құқығымен тікелей немесе жанама түрде тиесілі ұйымдар үшін аудиторлық ұйымды таңдау тәртібіне сәйкес ашық конкурс негізінде жүзеге асырылады. Директорлар кеңесі Аудит жөніндегі комитетінің мүшелері конкурстық комиссия құрамына кіреді. Сыртқы аудитор жөніндегі ақпарат веб-сайтта, сондай- ақ Жылдық есепте көрсетіледі.	Сақталады	
7.5	Қор, Компаниялар және акциялары қор биржасында саудаланатын Ұйымдар жылдық есепті осы Кодекстің ережелеріне және ақпаратты ашудың озық практикасына сәйкес дайындауға тиіс. Жылдық есепті Директорлар кеңесі бекітеді.		Сақталады	Бұл ретте Жылжымайтын мүлік қоры жыл сайын Жылдық есепті Корпоративтік басқару кодексінің талаптарына сәйкес әзірлейді. 2016 жылғы Жылдық есеп ДК 30.03.2017 ж. № 118 шешімімен бекітілді және Жылжымайтын мүлік қорының интернет-ресурсында орналастырылды. Жылдық есеп мемлекеттік, орыс және ағылшын тілдерінде жарияланады. 2016 жылғы Жылдық есеп іске асырылатын басты жобалардың және мемлекеттік бағдарламалардың сипаттамасы бар Қордың жан-жақты және толық болжамдарын қамтиды, есепте активтердің құрылымы мен даму бағыттары ((«Қазақстан РА сарапшысы» РА қорытындысынан) көрсетіледі. Жылжымайтын мүлік қорының 2016 жылғы Жылдық есебі корпоративтік басқару мәселелерін ең жақсы ашқаны үшін номинацияға ие болды.

7.6	Интернет-ресурс жақсы құрылымдалған, навигация үшін қолайлы болуға және мүдделі тұлғаларға Қордың және ұйымдардың қызметін түсіну үшін қажетті ақпаратты қамтуға тиіс.	1) Интернет-ресурс жақсы құрылымдалған, іздеу үшін қолайлы, және барлық Мүдделі тараптар үшін қолжетімді. 2) Интернет-ресурсты өзектендіру қажеттілікке қарай, ұдайы жүзеге асырылады. 3) СҚЖМҚ веб-сайтында ақпаратты ашу Қазақстан Республикасының заңнамасына, Қоғамның ішкі құжаттарына, соның ішінде Қоғамның Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 3 қарашадағы №111 шешімімен бекітілген Ақпаратты ашу саясатына сәйкес жүзеге асырылады.	Сақталады	

Қысқартулар тізімі:
ЖЕ - Жылдық есеп
ЕТҰ - Еншілес тәуелді ұйымдар
ІАҚ - Ішкі аудит қызметі
ДК - Директорлар кеңесі
ҚМЖ - Құрылыс-монтаждау жұмыстары
ТБКЖ - Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесі
Қор/Жалғыз акционер/ЖА - «Самұрық-Қазына» АҚ
Жылжымайтын мүлік қоры/СҚЖМҚ/Қоғам/Компания - «Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ